

EEN WONDERLIJKE KERSTVACANTIE

door J. M. SELLEGER—ELOUT.

Geïllustr. door LIDYVANSCHAGEN.

De schooldeur klepte dicht; 't was twaalf uur. Heb je wel eens gemerkt, dat het een heel ander geluid is, of de schooldeur om negen uur dicht flapt of om twaalf?

Om negen uur hoor je de deur zoo *streng* slaan, net of ze zeggen wil: „uit met de pret; nu blijf je binnen.” Eigenlijk zegt ge dat ook, maar je verstaat het niet, omdat ze een houten stem heeft.

Om twaalf uur slaat ze veel vroolijker dicht, hard en prettig en jolig. Het klonk nog een heele tijd na in de ooren van het jongetje, die gezellige „beng” van de deur, toen ze voor een heelen tijd dichtsloeg. En ook de laatste woorden van de juffrouw gonsden na in zijn ooren:

„Je moet de verloren tijd eens flink inhalen Sven, want je bent erg achter geraakt door die nare mazelen, goed werk voor de Kerstvacantie!”

Het jongetje slierde over de sneeuw en altijd hoorde hij nog de vroolijke slag van de dichte schooldeur, die nu dicht was naar de goede kant; de kinderen er buiten en de leege banken binnen, en hij slierde en sprong op de maat van: „je moet de verloren tijd maar flink inhalen, Sven; je moet, je moet, je moet.... de verloren... tijd, de tijd.... de tijd....”

Het werd net een liedje. Een liedje om op te dansen, een liedje om op te glijden, een liedje om op te droomen over de witte, witte sneeuw.

Glijen en springen en droomen, en zingen en zinnestjes hooren die gonzen in je ooren: „je moet, je moet, je moet, de verloren tijd inhalen!

Kijk, dáár een heel eind voor hem uit, daar ging de Tijd over de vlokkige sneeuw en recht op Kerstmis aan. Wat ging hij vlug!

„Nu zal ik hem inhalen,” zei het jongetje „want dan kom ik op school met schrijven en rekenen vooruit.” En hij liep en gleeed, wat hij maar lopen en glijden kon.

„Hallo, zeg,” riep hij hard, „kan je niet even stil staan? Ik moet je inhalen, heeft de juffrouw gezegd.”

Maar de Tijd keek niet eens om.

„Dat's waar ook,” zei het jongetje, „de Tijd kan niet stil staan. Laat es kijken wat zou er gebeuren, als de tijd stilstond? Ja, wat zou er gebeuren, wat zou er gebeuren?”

En weer gleeed hij en sprong hij en zong hij en praatte kleine vroolijke zinnnetjes, waar hij heelemaal niet bij hoefde te denken, die zoo maar op de maat van zijn voeten — sprongetje hier, sprongetje daar — flapperde floep, rolden van zijn tongetje: „wat zou er gebeuren, gebeuren, gebeuren?”

Je moet, je moet, je moet . . .

Je moet den tijd inhalen hoor, je bent erg ten achter, je moet, je moet, je moet . . .”

Bij het laatste „moet” was hij ineens een lange glijbaan afgegleden en meteen liep hij naast den Tijd.

Eigenlijk had hij zich den Tijd anders voorgesteld en hij zag er in de verte ook beslist anders uit als van dichtbij.

„Ik heb een verbazende haast, zei de Tijd en keek op zijn horloge.

Je loopt tenminste een aardig vaartje, zei de jongen: „hoeveel doe je in 't uur? 80 kilometer?”

„Ik weet het niet, zei de Tijd, „in mijn tijd nam je de tijd zoo niet op, en nu kan ik het niet weer leeren.”

Daar moest het jongetje over nadenken. Wat was nu *mijn* tijd van den Tijd? *Mijn* tijd van zijn vader, dat was toen die nog op school ging, maar *mijn* tijd van den Tijd? Wat was dat voor tijd?”

Hij raakte door al dat peinzen weer een heel stuk achter en moest het weer op een holletje zetten om in te halen.

„Wat was eigenlijk jouw tijd?” vroeg hij, toen hij er weer was.

„Och, dat is zoo maar een zeggen,” zeide de Tijd.

Wat was nu weer „zoo maar een zeggen.”?

„Ik geloof, dat u een beetje van de wijs bent,” zei Sven, maar toen hij het gezegd had, schrok hij, want 't klonk vreeselijk brutaal en dat nog wel tegen den Tijd, die alle klokken en horloges van 't heele land vóór of achter kon laten loopen. Dus zei hij er haastig achter, en héél zacht, want dan klonk het eerbiediger, „of kan dat niet, Tijd?”

„Neen,” zei de Tijd, „dat is het niet, maar de klokken zijn altijd allemaal van de wijs en zelfs de zon; er is er maar een die wijs is . . . .

„Wie is dat?” vroeg heel eerbiedig het jongetje.

„Dat is de poolster,” zei de Tijd, die staat achter ons. Toe kijk jij eens om of ze er nog staat, want ik kan niet omkijken.”

Het jongetje stond stil en keek om in de blauwe lucht, waar kraaien vlogen in zwarte vleugelassen.

Hoe dom van den Tijd!

„Tijd, Tijd,” riep hij hard, „je kan immers overdag geen sterren zien? Dat heb je vergeten.”

De Tijd snelde maar voort en net langs de jongen zijn huis.

„Nu ik moet mijn boterhammen eten,” zei deze en ik heb het erg druk met de vakantie; dáag!”

Maar de Tijd pakte zijn hand en hield die stevig vast:

„Geen questie van; de juffrouw heeft gezegd, dat je me inhalen moest en waarvoor denk je dan wel, dat ze dat zei?”

„Ik weet het niet,” zei dat kleine mannetje, en als zijn groote broer hem niet gezegd had, dat jongens op straat *nooit* huilen mogen, dan zou ik er niet zeker van zijn, dat hij flink zou blijven.

„Je moet den tijd goed besteden, dat heeft ze bedoeld,” zei de Tijd, en hoe kan je dat nu als je van mij weg loopt? Je loopt maar met me mee en dan zal ik je leeren hoe je den verloren tijd inhaalt.”

„Ja maar,” riep Sven, „ik heb geen tijd, heusch niet; we krijgen een Kerstboom en pakjes en ik mag de boom versieren en ik moet nog massa's doen. Ik heb heelemaal geen tijd om met jou mee te gaan.”

„Dat is maar larie,” zei de Tijd; wie heeft er nu geen tijd om met den Tijd mee te gaan? Je voelt toch zelf wel dat dat onzin is. Met der tijd zal je dat ook wel leeren inzien.”

Dat was nu eigenlijk niets gezellig en het jongetje keek een beetje treurig naar zijn huis, waar de hond zoo vroolijk naar hem blafte en waar de duiven allemaal „mooi weer” koerden en waar de Kerstboom was en waar vader zou thuiskomen.

Gelukkig stond moeder boven aan het open raam; die riep met een hooge lange stem „Sve...n... je moet komen eten.”

„Laat het kind toch met zijn tijd meegaan, moeder,” zei de Tijd, en hij hield het handje stevig vast.

„Hoor eens,” riep moeder, en klapte boos met haar stofdoek, „moet het kind leeren op tijd aan de maaltijden te zijn, ja of neen? En als de Tijd zelf het huishouden in de war gaat brengen, dan weet ik niet, waar het naar toe moet in de wereld.”

Sven begreep niet, dat moeder zóó tegen den Tijd durfde spreken, maar tegen moeder kon niemand op, vader niet, hij niet en nu de Tijd ook weer niet, want hij stapte het hekje van den tuin in en bromde:

„Ik moet hier toch even naar binnen om de klokken na te zien en te kijken,

of de kalenders allemaal afgescheurd zijn; dan kan de jongen zoolang eten.”
Terwijl 't jongetje at en praatte met moeder, hoorde ze den Tijd al maar loopen, door alle kamers, tot heel boven in het kamertje van Jansje, die het huis schoonhield.

En net toen de laatste boterham op was en moeder alles had gevraagd en gehoord over wat de juffrouw gezegd had en over hoeveel stappen je moest doen tegen dat de Tijd er een deed, kwam deze binnen. In zijn hand hield hij een kalender; die stond op 12 Juni.

„'t Is treurig,” zei hij. „'t is treurig. Daar ben ik nu heelemaal van in de war en een tijd dat het me kost om dat weer goed te maken!”

„Dat is de kalender van Jansje,” riep het jongetje; „ze scheurt hem nooit af.”

„Ja, maar dat gaat zoo maar niet,” morde de Tijd; „je kan maar zoo den tijd niet in de war sturen; haal haar dadelijk hier.”

Sven vloog naar de keuken.

„Hei zeg Jansje, je moet bij den Tijd komen,” gilde hij haar toe.

„Wel Heere mijn tijd, wat zullen we nu beleven?” vroeg die met een akelig ontsteld gezicht.

Maar ze ging toch mee.

„Dat gaat zoo niet, dat gaat zoo niet, kind,” bromde de Tijd, „jij hebt wel een half jaar zoek gemaakt, en waar is dat gebleven..”

„Het zit nog op de kalender, meneer,” zei Jansje bevend als een rietje, „ik had er 's ochtends heel geen tijd voor, want dan moest ik opstaan en 's avonds ook niet, want dan moest ik naar bed.

„Met Oudejaar den Tijd inhalen,” zei de Tijd; „precies tusschen Oud en Nieuwjaar, zorg je dat jij bij me bent met al de kalenderblaadjes van 1929”.

„Waar moet ik u dan vinden, mijnheer Tijd?” vroeg Jansje heel bedremmeld.

Maar daar antwoordde de Tijd niet op; hij nam het jongetje bij de hand en sprak op een erg plechtigen toon tegen zijn moeder.

„Moeder, ééns in een jaar, mag er een jongetje met me meegaan, een jongetje dat nooit te laat op school is geweest, dat altijd op tijd opstaat, dat goed op de klokken let en weet wanneer de zon op en ondergaat.

Er zijn maar weinig jongens, die dat allemaal goed doen in een jaar.

Van 't jaar is nu Sven die jongen; hij zal helpen mijn Oudejaarsjas uit en mijn Nieuwe jaarsjas aan te trekken.”

„Wil je?” zei moeder tegen Sven.

Deze had een vol buikje met boterhammen, dus zei hij: „ja”.

„En Kerstfeest dan?” vroeg moeder.

„We loopen nu even naar Kerstmis toe,” zei de Tijd, „die brengt je jongen weer bij je thuis en als alle pakjes uitgepakt zijn en alle lekkere dingen gegeten zijn, dan brengt Kerstmis hem weer bij mij voor Oude Jaar.”

Dat gaf een heel gezoen tusschen Moeder en 't jongetje en tusschen 't jongetje en

Jansje en een da-ag voor de poes en de hond en de duiven en toen was 't half twee en stonden ze weer in de sneeuw.

„Ziezoo,” sprak de Tijd, „nu ben je een sprookjesjongetje, en moet je maar goed opletten, want sprookjes zijn nuttig en leerzaam.”

„Waar gaan we naar toe?” vroeg de sprookjesjongen.

„We lopen zoo zoetjes aan tegen Kerstmis,” zei de Tijd, „maar eerst kan je nog wel wat slapen, want je zult wel moe worden.”

Nu moest het jongetje toch lachen. „Slapen? in de sneeuw zeker. Ik heb hier toch geen bedje?”

De Tijd antwoordde alleen maar: „straks zal je toch slapen,” en keek toen op zijn horloge.

„Jongens, we zijn laat; dat komt door de zon, die loopt altijd een beetje te langzaam; ik ben nu al jarenlang bezig haar te leeren om op de poolster te loopen, maar ze heeft zoo haar eigen idee over den tijd.”

„Maar de poolster staat toch stil,” zei de jongen, „hoe moet de zon daar dan gelijk op loopen?”

„De poolster is de groote kerkklok van de heele wereld,” antwoordde de Tijd, en hij liep met groote passen over de witte aarde.

Nu begon het al vroeg donker te worden want het was December en dan heeft de zon al om vier uur slaap.

Lange schaduwen gleden over den weg, waar zij liepen; de wolken werden zwart en de boomen zagen er uit alsof ze donkere armen hadden inplaats van takken en alsof die je allemaal vast wilden pakken.

Dat vond de sprookjesjongen een beetje griezelig

en hij verlangde naar zijn warme heerlijke bedje, waar een oranje lampje brandde.

„Nu is het bedtijd,” zei de Tijd, die nooit stilstond, en tilde hem al loopende op en lei hem in zijn groote oude armen.

Daar lag hij nu heel behagelijk te knipoogen van de slaap.
„Zijn bedtijd en schooltijd en etenstijd, kinders van je, oude Tijd?” vroeg hij heel slaperig.

Maar het antwoord hoorde hij al niet meer, want de groote armen die hem droegen sloegen de jas om hem heen, en toen sliep hij veilig lang en diep.

HOOFDSTUK II.

KERSTMIS.

Toen hij wakker werd, dacht hij natuurlijk eerst dat hij droomde, want waar was zijn bedje en waar de kamer en waar moeder?

En omdat hij dat altijd gedaan had vanaf dat hij heel klein was, begon hij maar hard om moeder te roepen.

Maar als je een sprookjesjongen bent, heb je natuurlijk niet altijd een moeder bij de hand, die van achter een deur of een gordijn op je afschiet als je roept: dat begrijp je wel. Sprookjesmoeders, heb je haast niet. Moeders zijn juist heel „echt” en ze doen allemaal echte dingen, zooals boterhammen maken, je haar borstelen, je kleeren nakijken, en zoo.

Hier was alleen de Tijd, die lichtte een slip van zijn jas op en wat denk je, dat de jongen toen wel zag, terwijl hij daar op die twee oude armen lag?

Dat raad je nooit. Ik zou het ook nooit raden, als het niet was, dat ik zelf dit sprookje schrijf en het dus al geraden heb vóór ik het schrijven ga.

De Tijd stond in een groot dennebosch. Het was nacht en heel donker; maar in de verte, daar waar geen bosch meer was, maar wel kale velden, daar kwam iets aan, dat straalde als een heldere zon. De jongen wreef zijn oogen uit; wat was het toch, wat daar aan kwam en wat den Tijd tegemoet ging. Was het een auto? Neen, want het kwam langzaam aan; het leek op een mensch en het leek op een kind en het leek op de

lentezon en het leek op een schitterende bloem, die net zou opengaan, een witte bloem met een gouden hart, dat je even door de blaren zien kon en waar al dat mooie licht uitkwam.

Het kwam naar hen toe en ook de Tijd ging er heen en het was nu vlak bij, maar toch was het niet te zien, wat het eigenlijk was.

Het was heel, heel geheimzinnig.

„Ben je een Geheim?” wou de sprookjesjongen net gaan vragen, toen ze er heel dicht bij gekomen waren, maar hij zei het niet, want ineens was het heele bosch verlicht, zoo maar, floep ineens.

Daar schrok hij toch van, hoor! Zou jij daar niet van schrikken in een pikkedonker bosch? Want pikkedonker is nu wel niet gezellig, maar het is tenminste zooals het hoort, maar pikkedonkere denneboomen die ineens vol zitten met duizenden aangestoken kaarsjes, zonder dat iemand iets doet, dat is toch wel een beetje ongewoon, hè?

Meteen zette de Tijd hem op den grond en nu liepen ze samen het vreemde Wezen tegemoet.

„'t Is net op tijd,” riep de Tijd al uit de verte.

En de ander van uit zijn gouden lichtenden, stralenden mond riep terug: „*Wanneer de tijden rijp zijn, dan is het mijn tijd. Die tijd is nu!*”

Toen gingen ze elkaar stil voorbij en de Tijd liet Sven's handje los.

Nu zou je je een massa jongens kunnen bedenken van je school, die verlegen zouden zijn, als ze op een stikdonkere nacht, inplaats van in bed te liggen tegenover een wezen stonden, waarvan je eigenlijk niet zeker was of het een mensch, een bloem, of de zon was, om nu nog niet eens te spreken van al die zoo maar uit hun eigen verlichte denneboomen.

Maar gelukkig was Sven heelemaal niet verlegen, als hij gewoon was, en dus ook als sprookjesjongen niet.

En daarom vroeg hij maar direkt, wat hij 't liefst weten wou:

„Zijn 't elektrische lichten of kaarsen?”

„Geen van beide, 't is Kerstlicht,” zei de Geheimzinnige.

Samen liepen ze terug het bosch in en heel ver weg over de velden liep de Tijd, die nu donker was en eenzaam.

Het was zoo vanzelf gekomen; toen de Tijd zijn handje had losgelaten was de jongen omgekeerd met het Geheim naar het lichte bosch.

„Ben je een Geheim?” vroeg hij nu.

„Ja, zoolang je me niet herkent,” zei de Vreemde.

„Heb ik je dan wel eens gekend?”

Daar antwoordde de Vreemde niet op; maar hij lachte een zonnigen lach en toen was het alsof alle kaarsen nog feller gingen branden.

„Maar,” zei nu de jongen, want hij wist graag precies hoe alles in elkaar zat in de wereld, „als de boomen Kerstlicht hebben, is er dan ook een Kerstlichtfabriek of een transformator of een accu van Kerstlicht?”

Want dat waren allemaal namen, die hij van zijn groote broer geleerd had.

Dat was toch geen gekke vraag, hè? die zouden jelui ook gedaan hebben, als je niet verlegen was.

Maar het vreemde wezen gaf er heelemaal geen antwoord op; het zei alleen maar: „Als we eens zoo'n boom meenamen, voor moeder?”

„Een hééle boom? een héé-héé-heele?” stotterde de sprookjesjongen.

„O, een halve is mij ook goed,” antwoordde het Geheim, „maar een heele is beter, dan planten we hem later in den tuin”.

En zoo maar, alsof 't niets was, trok hij even een groote hooge denneboom met

wortel en al uit, lei hem over zijn schouder en stapte er rustig mee verder. Als het nu kaarsen geweest waren, dan zou al het kaarsvet op den grond druipen, dat wist de jongen wel en daarom liep hij een eindje er achter om dat eens te onderzoeken, maar neen, het was wel echt Kerstlicht; er viel geen druppeltje op den grond.

„Me dunkt, we moesten maar naar huis gaan,” sprak het Geheim.

„Ja,” zei de jongen, „want het is bijna Kerstmis en dan moet ik er zijn.”

„Zoo,” zei de Vreemde; „wat is eigenlijk Kerstmis?”

„Kerstmis? daarom is het Kerstvacantie,” zei de jongen; „dan is er een boom met lichtjes, net zooals jij er een draagt; alleen is 't dan geen Kerstlicht maar zijn 't kaarsen, electriche of gewone. En massa's pakjes, tenminste soms, als we St. Nicolaas niet vieren.”

„Ja,” zei de ander, „maar wat is Kerstmis?”

„Wat of Kerstmis is?” zei 't jongetje, „ik zal er eens over denken.”

„Neen,” zei de Vreemde, „het is midden in den nacht, dan is het niet gezond voor jongens om veel te denken, ik zal het je vertellen. Maar dan moet je eerst in mijn armen komen liggen, net zooals je bij den Tijd deed, want de nacht is koud en de sneeuw is nat. Kijk, zóó neem ik je op; leg nu je hoofd op mijn schouder midden tusschen de takken van den boom en je lijfje dicht tegen mijn zonnehart, dan heb je het warm.”

Wonderlijk was het, zoo te liggen in de armen van het Geheim, met het hoofd in de takken van den boom tusschen al die vroolijke lichtjes.

Nu leek het wel of het een heel jonge jongen was, die daar zoo licht over de sneeuw stapte, en toch scheen het wel, of zijn haren sneeuwwit waren, of waren ze van goud of van licht? En toch was 't ook een bloem; met een hart als de zon zelf, waar het warme licht uitstraalde, even door de blaren.

„Kerstmis is een Geheim, net als ik,” zei het vreemde wezen. „Heb je wel eens opgelet, dat de dagen heel donker zijn in December?”

„Natuurlijk,” zei de jongen, „’t is bijna de kortste dag.”

„En dan?”

„Dan worden ze weer langer, natuurlijk.”

„Dat is Kerstmis,” zei de stralende, „als ’t heel heel donker geweest is, dagen achter elkaar, elken dag een beetje donkerder, dan komt de jonge nieuwe zon op Kerstdag en zegt: „nu is ’t uit; nu wordt het elken dag lichter; nu zal ik elken dag warmer worden en je bloemen geven en vruchten en mooie groene boomen”.

„Dat is Kerstmis”.

„O,” zei de jongen, want hij dacht, dat hij dat allemaal al lang wist.

„Heb je wel eens verdriet?” vroeg het Geheim.

„Ik heb net mazelen gehad,” zei de jongen ik moest onder de dekens blijven en mocht niet spelen; ik was zoo treurig, dat ik al maar huilde.”

„Toen was het donker in je hartje,” zei de Vreemde, „net zoo donker, als de heel donkere Decembere dagen; maar toen je beter werd en je weer spelen kon en eten en gelukkig zijn, toen begon de zon weer licht te worden. En dan is ’t Kerstmis in je hart.”

„Maar ben je wel eens boos?”

„Een heel enkel keertje wel eens,” zei de jongen, „als Jansje niet doet wat ik zeg”.

„Ben je dan gelukkig?” vroeg de ander.”

„Nee, want dan ben ik kwaad.”

„Pikke, pikkedonker is het dan binnen in je hart, hoor; maar als je kwaadheid weggaat en als je Jansje weer aardig vindt, en ’t weer langzamerhand licht en vroolijk wordt, dan weet je wel wat het is, hè?”

„Kerstmis voor héél even en alleen voor mij,” zei de sprookjesjongen, die klaar wakker werd.

„Nu zal ik je een geheim vertellen,” zei het Geheim.

„Eens op een tijd waren alle menschen boos, en alle harten waren donker; het was heel, heel treurig; de Tijd ging langzaam voorbij, omdat iedereen zoo knorrig was, zoo vechterig en zoo verdrietig. Toen kwam er een groot zonnig wezen en zei:

„Och, och, wat zitten jelui in de narigheid, en wat is ’t donker bij jelui, je denkt over donkere dingen en de heele wereld is donker. Maar weten jelui wel, dat je allemaal een klein zonnetje in je hart hebt? Het hoeft maar aangestoken te worden en dan gaat het nooit meer uit.”

Toen stak het zonnige wezen al de zonnen in de harten van de menschen aan; dat het leek alsof de heele wereld vol zonnemenschen was; toen was het Grootte Kerstfeest over de heele aarde.”

„Is dat het Geheim?” zei het jongetje.

„Dat is het *grootte* Geheim,” zei de Vreemde en het *kleine* Geheim is, dat bij ieder mensch eens het zonnetje in zijn hart wordt aangestoken om altijd grooter en warmer te worden en nooit meer onder te gaan. Dat is het kleine Kerstfeest. Het grootte is voor de heele wereld en het kleine is voor één mensch te gelijk.

„Het is een mooi verhaal,” zei Sven en hij keek net in het gouden zonnehart van zijn nieuwen Vriend. „Zeg, jij zou ook wel de zonnen bij de menschen kunnen aansteken, is het niet? want jij hebt zoo’n massa licht in je hart, dat ik er heelemaal warm van wordt. Maar wie ben je nu eigenlijk?”

Stralen warm licht lachte de ander over den jongen en hij zei:

„Ik ben een Geheim.”

„Een Geheim? een Geheim? ja maar — ja maar Kerstmis is ook een Geheim en jij hebt me het Geheim verteld; dus — *jij weet het*. Jij bent *zelf* Kerstmis! Jij bent Kerstmis!! Daárom liet de Tijd mijn hand los en liep door.”

Het sprookjesjongetje was zoo ver-rukt met deze ontdekking, dat hij als een jong katje uit Kerstmis zijn armen tusschen de takken van den denneboom klauterde en op den grond sprong.

„Daárom droeg je dien boom en daárom waren alle Kerstboomen licht, jij hebt een accu in je hart. Wat ben je mooi en jong en licht; je lijkt zelf wel zoo'n pik-splinternieuwe Kerst-zon!”

„Zie je nu wel,” zei Kerstmis, „dat ik alleen maar een Geheim ben, zoolang je me niet kent? En hoe laat denk je nu wel dat het is?”

„Och,” zei het jongetje verschrikt, „nu zijn we den Tijd kwijt.”

„Gelukkig dan maar,” zei Kerstmis, „dat je klokken zoo goed gaan, ga maar eens gauw kijken, of wist je niet, dat we net thuis waren?”

Ja, warempel hoor, daar stonden ze net voor hun eigen huis; de hond liep buiten, iedereen was al op en Sven hoorde moeder juist zeggen „nu moeten we nog een Kerstboom hebben; we zijn er al erg laat mee.”

Hij holde naar binnen en trok moeder mee „kijk moeder daar heb je Kerstmis; hij draagt een boom met lichtjes voor je, die hebben we meegenomen uit het groote Kerstbosch.”

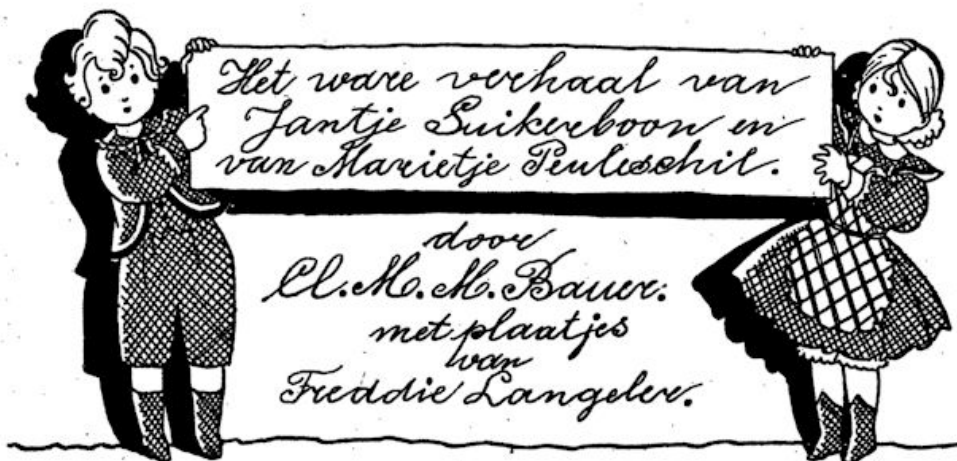
Toen kwam Kerstmis de voordeur binnen, en waar hij ging was het heel, heel licht.

De boom werd midden in de kamer gezet, de pakjes kwamen er onder en het sprookjesjongetje zei heel zachtjes:

„Zeg, Jansje ik weet een geheim:

„Kerstmis is een Geheim, net zoolang, tot je hem kent en dan is het geen Geheim meer.”

Je zult het misschien niet gelooven, maar er was toch heusch een jongen, en die heette Jantje Suikerboon. En Jantje Suikerboon had een vriendinnetje... Maar neen, eerst moet ik je vertellen, dat Jantje op den top van een heel hoogen, steilen heuvel woonde, zoo hoog en zoo steil, dat hij bijna een berg was. Zoowat halfweg den voet en den top, juist waar het pad naar beneden een bocht maakte, stond nog een huis, en daarin woonde met haar vader en haar moeder, met haar grooten broer en kleine zus, met Els, de meid, met Turk, den hond, en Miep, de poes — met een schildpad, die Tim en een papegaai, die Lorre heette, Marietje Peuleschil, die al een half jaar lang het vriendinnetje van Jan was. Jan had geen broers of zussen, en geen hond, geen kat, geen schildpad en geen papegaai — alleen een vader en moeder natuurlijk. Je begrijpt dus, hoe blij hij was, toen hij een vriendinnetje kreeg om mee te spelen, en hoe fijn hij 't vond, dat ze Marie Johanna Peuleschil heette. Een Suikerboon en een Peuleschil — dat paste net goed bij elkaar, vind jullie ook niet?

Zoolang het zomer was ging alles prachtig. Iederen morgen al heel vroeg huppelde Jantje het pad af naar beneden tot hij aan het huis van Marietje kwam. Maar 's Zondags, als Marietje krullen in haar haar kreeg en haar mooie jurk aan moest, en hij in zijn beste pak werd gestoken, en ze toch niet in den tuin ravotten mochten, klom Marietje langzaam en bedaard den heuvel op. Dan ging zij op haar beurt bij de familie Suikerboon op visite. Heel erg prettig was dat niet. Ze moesten in prentenboekjes kijken of mozaïk-figuren leggen en daar kregen ze een glaasje rooie limonade en een bokkepootje bij.

Maar op den zomer volgt de winter, en op een avond, dat Marietje naar bed zou gaan en ze eerst nog even het gordijn ophaalde om naar buiten te kijken, zag ze een paar fijne witte vlokjes langs het venster zweven. Jantje Suikerboon echter, die een half uur later hetzelfde deed, zag er... geen páár, maar wel honderd, wel duizend, en die wirrelden en warrelden zoo woest dooreen, dat het hem draaiërig voor de oogen werd.

„Fijn! Dat is fijn!” zei Jan en wreef zich in de handen. „Nou kunnen we morgen sneeuwballen gooien, Marietje en ik!” Toen stapte hij in de koets en droomde van een sneeuwman, die een bezem in zijn arm droeg en vaders hooge zijden hoed op had.

Den anderen morgen werd Jantje Suikerboon om acht uur wakker. „Sneeuwballen gooien!” dacht hij dadelijk en op zijn bloote voeten liep hij naar het venster. O, wat was dat? Een berg van sneeuw lag tegen den muur aan en reikte tot de dakgoot toe! 't Raam kon niet open — de voordeur kon niet open — de Suikerboonen waren ingesneeuwd!

Freddie Langeler

Vader Suikerboon was nijdig. Als een brieschende leeuw liep hij door 't huis en stampte met zijn zware laarzen, dat de mooie pulletjes op den schoorsteen rinkelden. Maar hielp dat wat?

Moeder Suikerboon keek angstig. Ze zocht alle kasten na. „We hebben maar zes brooden, zes pond vleesch en zes pond meel in huis en heelemaal geen krenten of rozijnen. O, o, wat moet ik toch beginnen? We sterven vast den hongerdood!” Zoo klaagde ze. Kon dat wat helpen?

Maar daar kwam Jantje aangestapt. Hij had zijn duffelsch jasje aan en de kleppen van zijn leeren muts diep over de ooren.

In zijn hand droeg hij de nieuwe kolenschop. „Ik ga een tunnel graven,” zei hij. „Ik moet vandaag nog naar Marietje.”

Toen droogde moeder Suikerboon haar tranen. „Je bent een dappere jongen, m'n Jantje. Zul je aan Marietjes moeder vragen of ze tot het voorjaar een kilo krenten voor me heeft? Dan bak ik vanavond honderd olie-bollen, omdat jij zoo'n kranige kerel bent.”

„Ik help je, Jantje!” riep zijn vader. „Moeder, mag ik dan de ouwe kolenschop, die met het gaatje?”

„Als je hem maar niet verliest,” zei mevrouw Suikerboon.

Zelf hielp ze mee om het raam op te schuiven. Oef! Wat werden ze daar warm en rood van, alle drie! Eerst wilde het dan ook volstrekt niet lukken. Hoe ze ook rukten en duwden, er was geen verwikken of verwegen aan. Maar eindelijk, net toen ze het op wilden geven — net, toen Jantje dacht: „Nou kom ik vandaag toch niet bij Marietje Peuleschil; nou krijg ik toch geen olie-bollen!” vloog het: floep! met een vaart in de hoogte. Een lawine van sneeuw stortte de kamer in en bedolf de arme moeder Suikerboon, die schreeuwde en schopte. 't Schreeuwen moest ze echter spoedig laten. Want hoe wijder ze haar mond opendeed, des te meer koude sneeuw kreeg ze naar binnen en daar hield ze heelemaal niet van. Toen zag je alleen nog maar haar trappelende pantoffels, die een roffel sloegen op den vloer.

't Was een geluk, dat vader en Jantje hun kolenschoppen hadden. Neen maar, wat werkten ze om moeder te bevrijden! Vader Suikerboon aan 't hoofdeind, Jantje aan het voeteneind. In een oogenblik hadden ze ieder een heelen hoop sneeuw van de ongelukkige mevrouw Suikerboon afgeschept. Maar de berg van Jan was toch het grootste, want door het gaatje in mijnheer zijn ouwe kolenschop liep telkens een fijn straaltje droge poedersneeuw en kwam terecht op den neus van mevrouw Suikerboon, die er van niesde.

Boos, dat ze was! Geweldig boos! Inplaats van haar man en zoontje te bedanken, dat ze haar zoo gauw bevrijd hadden, begon ze zoo te mopperen, dat mijnheer Suikerboon op 't laatst zijn vingers in de ooren stopte. „Als ik morgen door en door verkouden ben, is 't jullie schuld! Durf jij nu nog te lachen, Jantje? Schaam je!” En ze liep de

kamer uit en sloeg de deur met een smak achter zich dicht. Daaraan kon Jantje zien, hoe vreeslijk boos ze was, want met de deur slaan is natuurlijk streng verboden.

Mijnheer Suikerboon en Jantje keken elkaar eens aan. „'k Geloof toch,” zei mijnheer tenslotte, „dat het maar beter is wanneer ik hier blijf en een flesch dropwater klaar maak voor moeder. Je kunt nooit weten, en dropwater is een heele beste medicijn.”

Zoo ging Jantje Suikerboon dus alleen aan den slag om een tunnel naar Marietjes huis te graven. Hij spuwde in zijn handen, zooals hij het den tuinman en de wegwerkers vaak had zien doen, omklemde de greep van zijn schop . . . en daar ging het er op los, dat de kluiten hem om de ooren vlogen en hij gehuld werd in een wolk van poedersneeuw. Het duurde niet lang, of hij had een gat zoo groot, dat hij er op

handen en voeten in kon kruipen. Met het plat van zijn schop sloeg hij de kanten vast en glad, en dan maar weer verder. Hu! 't Was donker en 't was koud daar binnenin! Jan wierp zijn schep neer en begon op zijn verkleumde handen te blazen, en hij sloeg zijn armen kruiselings over elkaar of hij een schipper of een voerman was. Toen begonnen ze al gauw te gloeien. En niet alleen zijn handen en zijn armen gloeiden — ook zijn borst en rug! De heele Jantje Suikerboon was al spoedig zoo door en door warm, of er een kachelkje in hem brandde. Donker was het in de tunnel ook niet meer. Alle sneeuwkrystalletjes fonkelde en schitterde. Het leek wel, of er duizenden en nog eens duizenden heel kleine elektrische lampjes waren ontstoken. Dat was een prachtig gezicht! Vol moed pakte Jantje zijn schep weer op en ging opnieuw aan 't graven, aan 't graven, aan 't graven, net zoolang tot de tunnel uitkwam vlak bij 't huis van Marietje Peuleschil.

„Klop! Klop! Klop!” Zoo sloeg Jan met den steel van zijn schop op de voordeur van Marietje, en het was Marietje zelf, die opendeed.

„O, Jantje Suikerboon, ben je daar?” riep ze, en zoo dra ze dat geroepen had kwamen ze allemaal op een drafje aangelopen: mijnheer en mevrouw Peuleschil, de jongeheer Bernard Peuleschil, die een vreeslijk grove stem had, want de baard zat in zijn keel, Els, de meid, die 't kleine Sientje op den arm droeg, Miep, de zwarte

kat, al zwaaiend met den staart, en Turk, de hond, die bromde en wiens haren op zijn rug te berge rezen, omdat hij in zijn dutje was gestoord. Lorre, die er niet bij kon wezen, maar in de kamer op een kruk zat met een ketting aan zijn poot, klapwiekte en krijschte: „Is dat Jantje? Is dat zoete Jantje Suikerboon? Geef de zoete Jan een klontje, en trek Turk maar an zijn staart!”

Alleen Tim, de schildpad, hield zich koest. Die had zich in 'het donkerste hoekje van den kelder achter een hoop rommel verstopt en kop en pooten onder zijn schild getrokken met het vaste voornemen den heelen winter te verslapen. „Wel te rusten,” was zijn laatste woord geweest. „Een knap mensch, die mij vóór de lente wakker krijgt! Adjuusjes!”

Dat knappe mensch . . . was Jantje Suikerboon. Hij en Marietje hadden allebei een kopje chocola gedronken en hun kaneelbeschuitjes eerlijk met Turk, Miep en

Lorre gedeeld, terwijl mevrouw Peuleschil in de provisiekast een kilo krenten afwoog, die ze in een grooten zak deed. Toen had ze Jan den zak gegeven en gezegd: „k Heb er een handje over in gedaan, hoor, jongen. Dan kun je er zoo nu en dan een snoepen onderweg.”

„Dank u wel, mevrouw Peuleschil,” antwoordde Jantje beleefd. „Dag mevrouw, nu ga ik weer naar huis terug”.

Maar nu had je dat Marietje moeten hooren! „Naar huis? Is dat nou aardig van je? We hebben nog niks, niemendal gespeeld, en ik verveel me zoo, nu we ingesneeuwd zijn! Kom r's mee naar boven, dan zul je eens wat zien!” Ze trok hem mee de trap op. Toen dacht Jan, dat hij er was. „Mis,” zei Marietje Peuleschil. „Nog hooger! Nu de ladder naar den zolder op,” commandeerde ze, nadat ze ook de tweede trap beklommen hadden. Ze wipte hem voor, wel twintig krakende sporten op. Daar stonden ze eindelijk op den zolder, en door het ronde dakvenster zagen ze de blauwe, blauwe lucht. „Zie je wel? Hier is 't niet ingesneeuwd. Kijk eens naar buiten,” zei Marietje.

„Brr, brr!” deed Jantje Suikerboon. „Het vriest hier, dat het kraakt, geloof ik.”

„Hindert dat wat?” vroeg Marietje Peuleschil. Haar tanden klapperden.

„Geen sikkepit,” zei Jantje Suikerboon, die pimpelpaars zag van de kou.

Toen staken ze beiden het hoofd naar buiten. Wit, wit, wit was alles wat ze zagen, wit, wit, wit! Een heele wijde, witte wereld, waaruit alleen de kruinen van de boomen en zoo hier en daar een schoorsteen opstak, en een verre torenspits. Een bonte kraai kwam krassend aangevlogen.

„Kra! Kra! Krak! Heb jullie wat te eten voor me? 'k Rammel van den honger, weet je. Kra! Kra! Krak!”

„Alleen een handvol krenten,” zei Jantje. „Lust je die?”

„Nooit geproefd,” zei de kraai. „Maar 't zal wel lekker wezen. Honger maakt rauwe boonen zoet.”

Vlak voor het zoldervenster streek hij neer en hipte naar rechts, naar links, naar achteren, naar voren, tot er, kris-kras, een heel warnet van grappige figuurtjes in de witte sneeuw stond afgedrukt. Een voor een pikte hij de zwarte krenten op, die Jantje strooide, en hij klapte met de vleugels en hij kraste: „Kra!”

„Nou... wat zeg je er van? Zijn ze lekker?” vroeg Marietje Peuleschil nieuwsgierig.

„Kra! Kra! Kra! 't Is kost van Ka,

Zoo zuur als azijn! Vin jullie dat fijn?

Ik lust liever brood, in tijd van hongersnood,” antwoordde de vogel met den kop op zij.

„Brood kun je niet krijgen,” zei Marietje haastig. „We hebben zelf haast niets in huis, en naar den bakker kunnen we ook niet.”

„Waarom niet?”

„Zie je dan niet, dat we zijn ingesneeuwd?” riepen Jantje en Marietje als uit één mond. „En niet alleen wij! Alle huizen zijn ingesneeuwd, óók die in het dorp, óók de winkel van den bakker,” liet Marietje er op volgen.

„Kra! Kra! Krak! Houd je gemak,

„Neem een slee, dan glij je naar benee,” zei de kraai en danste nu eens op de eene, dan weer op de andere poot.

„Een slee? Die hebben we niet,” begon Marietje, maar Jantje Suikerboon viel in: „Ik kan er een maken! Bij jullie in den kelder staat een ouwe kist zonder deksel — die kan best ons sleetje zijn!”

Marietje keek bedenkelijk. De kraai echter knikte met den kop.

„Kra! Kra! Krek! Dat is nog niet zoo gek,” schreeuwde hij met zijn schorre stem,

sloeg wijd de vleugels uit, vloog op en was in een oogwenk uit het gezicht verdwenen. Nog even keken de twee kinderen hem na — toen pakten ze elkander bij de hand en op de teenen slopen ze de trappen af, de gang door, en de half-duistere kelder in. Alles moest zachtjes gebeuren, heel, heel zachtjes! Want als de groote menschen te weten kwamen van hun plan, zouden ze het vast en zeker wel verbieden, meenden ze. De groote menschen verboden zoo dikwijls, en juist altoos wat het aller-prettigst was! Na eenig tasten vonden ze den kist op één zij overeind in een hoek staan. „Help 'ns mee sjouwen,” fluisterde Jan, en pakte zelf al een kant beet. Marietje den anderen. Er lag nog, zoo'n beetje in elkaar gefrommeld, een stuk van

een oud molton-dekentje in. Marietje Peuleschil wilde het weggooien, maar Jantje Suikerboon beduidde haar, dat ze het laten moest. Zoo'n dekentje kon altoos nog te pas komen om op te zitten of over je voeten heen te spreiden, legde hij uit, toen ze na veel moeite en telkens angstig omzien, eindelijk heelhuids met hun vrachtje op den zolder waren aangeland. Wat hij echter niet wist, en Marietje óók niet, was, dat onder het verformfaaide dekentje Tim, de schildpad lag, in diepen slaap verzonken. Hij had er heelemaal niets van gemerkt, dat zijn ledikant werd opgetild en om en om gekanteld. Hij sliep en droomde van vette slakken en van malsche, groene blaadjes sla, van zonneshijn en van den zomer . . .

Oef! De kinderen hadden het warm gekregen en veegden zich — Marietje met haar zakdoek en Jantje met zijn mouw — de rood-verhitte gezichten af, tot Jan opeens met boenen ophield en een kreet van teleurstelling slaakte.

„Onze slee kan niet glijden, Marietje! Er zitten geen ijzers onder. We hebben er niets aan — aan zoo'n ouwe, wrakke kist!” Hij schopte er tegen.

„Er zitten geen ijzers onder. We hebben er niets aan — aan zoo'n ouwe, wrakke kist,” herhaalde Marietje heelemaal terneergeslagen, en zij schopte tegen den anderen kant, en terwijl het tweetal elkaar verdrietig aankeek droomde Tim van een onweer en

van kronkelende regenwormen, die naar boven kwamen uit den doorweekten grond.
„Die akelige kraai,” bromde Jan. „Zijn schuld is 't allemaal!”

Maar Marietjes gezicht was plotseling opgehelderd. Ze maakte een luchtsprongetje, ze klapte in de handen en ze juichte: „Ik weet wat! We smeren de slee van onderen in met vet — dan wordt ze glad — dan zul je haar zien glijden, waar of niet?”

„Hoe komen we aan vet?” zei Jantje somber, de kin in de hand gesteund.

Weer was het zijn vriendinnetje, dat raad wist. „Els 'r vetpot!” riep ze, en was al verdwenen ook.

Even later kwam ze hijgend weerom, de Keulsche pot vol gesmolten reuzel in de armen geklemd. Weer werd de kist op zijn kant gezet en toen aan 't wrijven! Och, och, wat wreven ze! Hun handen en hun neuzen en hun wangen glommen van inspanning en van het vet, dat zelfs tot in hun haren kleefde. Maar daar gaven ze niet om, en ze hielden niet op, voor de Keulsche pot zoo goed als leeg was.

„Rennen, vliegen zal ze!” voorspelde Jantje, innig voldaan.

„Ja maar . . . hoe sturen we nu? En we kunnen niet remmen . . .” zei Marietje nadenkend.

„Remmen hoeft niet, en sturen? Nou, dat 's makkelijk genoeg,” antwoordde Jantje Peuleschil, die al bezig was zijn zakken uit te halen. Een halve winterpeen, een glazen knikker, potlood-stompje, deksel van een schoensmeerdoos . . . neen, in den linkerzak was 't niet te vinden, wat hij zocht! Uit de rechter kwam het eindelijk te voorschijn: twee dikke spijkers, een roestige en een kromme, en een tamelijk lang eind stevig koord. „Zie je,” legde hij uit, terwijl hij met de hak van zijn schoen de spijkers in den rand der kist sloeg. „Nou slaan we daar het touw omheen. Klaar is Kees! En hup, daar gaat-ie! Geef jij ook ereis een zet, Marietje Peuleschil.”

Met vereende krachten kregen ze het ding het zoldervenster uit. Het was maar goed, dat Jantje Suikerboon het touw stijf om zijn middel had gewikkeld, want rrr! onmiddellijk ging de slee aan 't glijden en was er anders stellig zonder passagiers vandoor gegaan!

„Stap in, Marietje, gauw! Ik houd wel zoolang tegen!”

Jantje was in de dakgoot geklommen. Met een flinken sprong kwam hij op de sneeuw terecht. Er op? Er in! „Help! Help!” gilte hij en zakte al lager en lager, tot enkels, knieën, dijen, buik en borst in de zachte, witte massa waren verzonken.

„Help! Help! Help!” Daar voelde hij iets stevigs onder de voeten. Dat moest het dak van de serre zijn. Voorzichtig keerde hij zich om. Gelukkig! Hij kon juist de vingers om den rand van de dakgoot slaan. Marietje, die voorover uit het raam hing, greep hem bij de schouders en ze trok uit alle macht, totdat zijn jasje „Kraak!” zei. Maar: „Harder! Nóg harder!” moedigde Jantje Suikerboon haar aan, en eindelijk: hoepla! een flinke schop . . . zijn beenen waren vrij. Nog één zwaai, en daar zat hij in de dakgoot, het touw van de slede nog steeds om zijn middel.

„Laat me maar los, Marietje. En nu springen, vlug!”

„Ik . . . ik durf niet.” Angstig week ze achteruit. Maar op hetzelfde oogenblik kreeg ze een duw en boem! daar zat ze op het moltondekentje plat op den bodem van de slee, maar ook . . . op den rug van de arme Tim. Gelukkig voor hem, dat hij een schildpad met een verbazend harde schaal was — anders had hij 't niet overleefd. Toch deed het zeer. Hij werd wakker van pijn en bewoog zich onrustig. Nu was de beurt aan Marietje om een keel op te zetten. Alsof een speld haar had gestoken vloog ze overeind net op het moment, dat Jantje Suikerboon naast haar belandde. En toen . . .

Soe . . . oe! Soe . . . oe! Met duizelingwekkende vaart suisde de slee de helling af. Snel, sneller, sneller en nog sneller tot het ze groen en geel voor de oogen werd. De wind floot door hun haren en blies Jantje Suikerboon zijn muts af, die in een boomtop

hangen bleef. Hij merkte het niet eens. „Jantje Suikerboon, je bent *niet* bang!” sprak hij zichzelf moed in, en ofschoon het hart hem klopte in de keel, bleef hij kaarsrecht staan, hield met beide handen het touw vast en stuurde zoo goed hij kon, dat ze niet in de kruinen der boomen verward zouden raken of opbotsen tegen de schoorsteenen en dakpunten, die uitstaken boven de sneeuw.

Marietje was met gillen opgehouden. Met wijd-open, angstige oogen zat ze in elkaar gedoken in de slee en hield zich aan den rand vast. O, o, o, wat ging het gauw! Nog vlugger dan een sneltrein of een auto of een vliegmaschine! Dat kwam nu allemaal doordat zij Els 'r vetpot stillerjes had weggenomen! O, ze zou 't nooit weer doen, nooit, nooit weer!

„Goeienmorgen,” klonk opeens een vreemde, krakerige stem. „Is het ook bijgeval al zomer?”

't Was Tim, die uit de plooiën van de deken voor den dag gekropen was, en verbaasd den rimpeligen, leerachtigen kop naar alle kanten wendde. „Brr, nee hoor, zomer is het niet!” gaf hij zichzelf ten antwoord. „Wat is het koud! En wit! En nat! De vochtigheid bezorgt me altoos wintervoeten, en die zijn vreeslijk slecht voor mijn gestel! Al dat licht is al even min goed voor de oogen. Breng me weer naar mijn kelder, Jantje Suikerboon. Hier kan 'k niet slapen.”

„Slapen? Wie praat er nou van slapen als-ie uit sleetje rijen is?”

„Uit wàt?” Van pure schrik tuimelde Tim, die juist een eindje tegen den wand omhoog was geklauterd, achterover op den bodem van de kist. Daar lag hij nu op zijn armen rug, die toch al zoo pijnlijk was, en hulpeloos schermde hij met de korte stompjes, die zijn pooten waren. „Keer me om!” smeekte hij. „Raap me op! Keer me om!”

Maar Jantje durfde niet te bukken, en Marietje had geen moed om zelfs een vinger te verroeren.

Soe . . . oe! Soe . . . oe! Voort ging het, voort! Den heuvel af en over de ingesneeuwde huizen van het dorp heen, regelrecht op den kerktoren af, waarvan het haantje — geen haantje was het, maar een haan, een reuze-groote! — oogverblindend schitterde in de zon. Boem! Bonk! Met ijselijk gekraak vloog de slee in stukken, en, alsof hij 't er op aangelegd had om juist dáár terecht te komen, zoo netjes zat Jantje Suikerboon ruiterte-paard op den koperen rug van den haan.

Onmiddellijk keek hij naar Marietje om. Het duurde een oogenblik eer hij zijn vriendinnetje ontdekte, zwevend tusschen hemel en aarde, heelemaal verward in 't touw, dat zelfs door de botsing niet was losgeschoten. Zonder zich een seconde te bedenken begon Jantje in te palmen en het duurde niet lang, of Marietje greep den sierlijk-gebogen staart van den haan met beide handen beet en één, twee, drie! daar zat ze schrijlings achter Jantje. Gered waren ze — behalve Tim, die onder wrak-hout en sneeuw lag bedolven en wiens klagende stem maar flauwtjes tot de kinderen doordrong: „Help! Help! Help!”

„Steek je kop naar boven!” schreeuwde Jantje naar omlaag.

„Dat kan ik immers niet,” klonk het gesmoord, maar even later zagen ze iets zwarts bewegen, dat niet anders dan de kop van Tim kon zijn.

„Pas nu op!” riep Jantje. „En als 't pijn doet moet je maar bedenken, dat het allemaal om bestwil is.”

„Wat ga je doen, zeg?” vroeg Marietje. Nieuwsgierig keek ze naar Jans vingers, die ijverig in de weer waren om een lus te maken in het touw.

„Schildpadden vangen,” was het antwoord. „Heidaar, Tim! Rek je hals goed uit! Kijk me eens aan!”

„Ik kan je immers tòch niet zien!” riep Tim naar boven, maar had intusschen al zoover hij kon zijn hals gerekt.

Daar had Jantje op gewacht. Met een handige beweging wierp hij 't koord omlaag, en zoowaar net om den nek van Tim. Toen aan het hijschen tot het arme dier, meer dood dan levend, boven was. Marietje bevrijdde hem vlug uit den strik, doch 't duurde nog een heelen tijd eer Tim in staat was een woord uit te brengen. Maar mopperen dat hij daarna deed! Het was geweldig! „'t Is een schandaal, een schandaal om iemand zoo te mishandelen! Als ik geen schildpad was, die tweehonderd jaren oud moet worden, was ik wis en zeker dood geweest. Nu moet ik voor de rest van mijn leven met een scheven hals door de wereld, en dat heb jij op je geweten, Jantje Suikerboon! Nu kan ik, als het lente wordt, niet trouwen — want welk schildpadmeisje wil wat weten van een man met zoo'n verdraaiden, stijven nek als ik? Niet één natuurlijk! En dat is allemaal jouw schuld, jij nare jongen! Ik stel een eisch tot schavergoeding in...”

„Uu-uu-uuu! Gooi hem terug in de sneeuw om te bekoelen!” kraaide de haan, en sloeg met de vleugels, zoodat Jantje en Marietje haast van zijn rug aftuimelden van schrik. „Uuu-uuu-uuu! Geef hem eens hier! Ik wil hem pikken!”

„O nee! Genade! O, alsjeblijft niet, Jantje Suikerboon,” smeekte Tim, nu werkelijk in doodsangst. „Het was niet zoo gemeend... ik was zoo zenuwachtig... ik wist zelf niet, wat ik zei.”

„Houd je dan stil, dat we geen kik meer van je hooren,” gebood de haan streng. „Anders... Uu-uu-uuu!” kraaide hij weer en klapwiekte weer met zoo'n geweld, dat Jantje stijf zijn hals omklemde en Marietje hem met beide handen om het middel greep, terwijl Tim zoo goed en zoo kwaad als het kon op haar schoot zijn evenwicht trachtte te bewaren, en in zijn angst alleen maar zachtjes kreunde; schreeuwen durfde hij niet.

„Bent u dan levend, haan van den toren?” vroeg Jantje, zoo gauw hij een beetje van den schok bekomen was, en Marietje voegde er bij: „We meenden... ziet u... we dachten... ik dacht tenminste altoos, dat u maar van koper was, en stom was.”

„Zoo houd ik me maar,” sprak de haan. „Om de menschen. 's Nachts echter, en vandaag, nu ze zijn ingesneeuwd, gun ik mezelf de vrijheid. Aanstonds ga ik vliegen. Uu-uu-uuu!”

Met dien uitleg was Jan evenwel maar half tevreden. „Waarom...” begon hij, doch eer hij uitgesproken had viel 't haantje van den toren in: „Omdat de menschen allemaal slecht zijn, want als ze wisten, dat ik leefde — wat deden ze dan? Ze stopten me in een hok en zoodra ik vet genoeg was, ging 'k de braadpan in. Hoe zou 't jullie lijken als er soep van je gekookt werd of je werd gebraden in een pan?”

„Brr,” rilde Marietje. „'k Moet er niet aan denken!”

„Uu-uu-uuu!” kraaide de haan. „De menschen zijn allemaal mijn vijanden! Maar de menschen zijn allemaal dom, al hebben ze wonder wat verbeelding van zichzelf! Ze weten niet...” Hij zweeg botstil.

„Wat weten ze niet, haan van den toren?” vroeg Jantje Suikerboon, terwijl Marietje fleemde: „Toe, zeg het ons maar, lieve, beste haan. We zullen 't heusch niemand oververtellen. We kunnen zóó goed een geheim bewaren, is 't niet, Jantje?”

„En of,” viel Jantje Suikerboon haar bij.

De haan hief eerst zijn rechter- toen zijn linkerpoot op om zich achter 't oor te krabben, zoodat de kinderen zich nog een zoo stijf moesten vasthouden om geen buiteling te maken. „Kan jullie zwijgen?” vroeg hij tenslotte. „Kan ik er op vertrouwen, dat je werkelijk zwijgen zal?”

„Als 't graf,” zei Jantje met een grafstem.

„Als 't graf,” herhaalde als een echo Marietje Peuleschil.

Tim alleen zei niemendal. Die was in slaap gevallen en droomde opnieuw van den zomer, en dat een lief schildpadvrouwje tot hem sprak: „Ik geef er niets om, dat je hals wat scheef is. Ik wil heel graag je bruidje zijn, en als we eens getrouwd zijn, eten we iederen ochtend malsche, gele sla.”

„De menschen weten niet,” hernam de haan den zin, dien hij had afgebroken, „dat ze van mij afhankelijk zijn. 'k Bezorg ze kou en hitte, droogte, sneeuw of regen, al naar ik verkies. Waar wijs ik heen? Pal naar 't Noord-Oosten. Wanneer 'k me echter omkeer, zóó —” mèt sprong hij hoog de lucht in, maakte een halven draai naar rechts, en kwam weer op de torenspits neer — „komt straks de wind, de regenwind opzetten uit 't Zuid-Westen. Dan is het uit met jullie sneeuwpret, want dan komt de dooi.”

Maar dat was Jantje Suikerboon te kras, die al voortdurend onrustig heen en weer geschoven had. „Niets van aan!” riep hij oneerbiedig, zelfs het deftige „u” vergetend waarmee hij den haan tot dusver aangesproken had. „D'r is lekker niemendal van aan! Wou je ons wijsmaken, dat de wind jouw zin deed? Jij moet draaien met de winden, windhaan, weerhaan, jokkebrok!”

„Dát zal je berouwen!” krijschte de haan. Hij sloeg zijn geweldige, goud-glinsterende vleugels uit, en vloog met de kinderen en Tim, die van den prins geen kwaad wist, lijnrecht omhoog, hooger, steeds hooger tot vlak bij de zon. Die scheen zoo oogverblindend-fel, dat Jantje Suikerboon den haan, en Marietje Peuleschil haar vriendje los moest laten om de handen voor 't gezicht te slaan. Toen vielen ze. 't Ging pijsnel, duizelingwekkend snel omlaag totdat ze . . . met een zachten schok belandden in een bed van sneeuw en voelden, hoe ze zakten: er in . . . er door . . . Ze kwamen op den kouden, harden grond terecht en wonder boven wonder: daar zaten ze stijf rechtop naast elkander. Geen van tweeën durfde evenwel de oogen open te doen.

„'k Ben dood! 'k Ben vast morsdood,” meende Jantje.

„'k Ben zeker aan wel honderd-duizend stukjes,” dacht Marietje Peuleschil. Voorzichtig, o zoo voorzichtig betastte ze zich aan alle kanten. Neen, ze was niet gebroken — ze was heusch nog heel! Toen waagde ze het even door haar wimpers heen te gluren. Neen maar! Wie zat daar naast haar? Wat een verrassing! Jantje Suikerboon!

„Jan! Jantje!” riep ze zachtjes. „Leef je ook?”

„Ik weet het niet,” antwoordde Jantje aarzelend. „Ja . . . toch . . . Ben jij het heusch, Marietje Peuleschil? En waar is Tim gebleven?”

Ja, dat was een vreemd geval. Hoe ze ook zochten, hoe ze ook riepen — van Tim kregen ze taal noch teeken meer. Marietje zuchtte: „Nou is de stumper zeker toch verongelukt”.

„Ik denk het ook,” beaamde Jantje, en keek verslagen voor zich uit.

„'t Is hier zoo koud, en 'k krijg zoo'n honger! 'k Wil naar huis, en 'k zie mijn huis niet, nergens!” snikte Marietje plotseling. „Jantje Suikerboon, je bent een nare, stoute jongen! Jij hebt me meegenomen — jij hebt het allemaal verzonnen — en nou kom ik *nooit* meer bij m'n moesje, o, o, o!”

„Grienebalk,” schold Jantje dadelijk. „Meisjes zijn altoos zoo kinderachtig en zoo flauw. Zie je dan mij soms huilen? Ik ben ook een jongen. Jongens huilen niet.”

„Ja maar . . . ik ben . . . ik ben ook bijna heelemaal bevroren! M'n vingers en mijn teenen doen zoo'n vreeselijke pijn!”

„Dan moet je op je handen blazen, net als ik doe,” raadde Jan, terwijl hij zelf het voorbeeld gaf.

Ze bliezen en ze bliezen, dat hun wangen haast wel paarse luchtballonnen leken.

Onderwijl gaf Jantje Suikerboon zijn oogen echter goed den kost. Wat zaten ze hier vreemd tusschen twee hooge, harde sneeuwen wanden! 't Had er veel van, of iemand die mooi plat geslagen had... Opeens ging Jantje Suikerboon een licht op. De tunnel! Zijn tunnel, dien hij zelf gegraven had! Dat hij toch niet eerder op het denkbeeld was gekomen! Ze waren door den tunnel heengezakt! In een wip was Jantje opgesprongen, greep Marietje bij een pols, en trok haar haastig overeind. „Kom gauw, Marietje! 'k Weet den weg naar huis. Toe, graven, vlug!” En zelf gaf hij het voorbeeld al.

Zonder veel moeite kregen ze den doorgang vrij. „Ziezo,” zei Jantje Suikerboon voldaan. „Pak nou m'n jas maar vast, Marietje. Volg me maar.”

„Ben 'k dan heusch dadelijk bij huis, Jan?” vroeg Marietje.

„Bij 't jouwe — of bij 't mijne,” dacht Jantje, maar dat laatste zei hij niet.

Voetje voor voetje gingen ze verder. De weg door den tunnel, die eerst een eindje vlak liep, begon zachtjes aan te stijgen — ging op 't laatst heel steil omhoog, en eensklaps, vóórdat Jantje Suikerboon er op verdacht was, stootte hij tegen iets hard en glads. Hij schrok even, doch onmiddellijk daarna begreep hij, wat het was: het venster van zijn eigen woning, dat zijn vader of zijn moeder onderwijl gesloten had.

„Rikketikketik!” roffelden Jan's vingers op de ruiten. „Rikke-tikke-tikke-tik!” Het leek wel, of er knickers rolden. Van knickers droomde ook mevrouw Suikerboon, die met de dropwater-flesch naast zich op een laag tafeltje op een laag stoeltje bij den haard in slaap gevallen was.

„Rikke-tik-tik!” ging het alweer.

„Schiet toch niet al die knickers over 't pas-geboende zeil heen, Jantje,” zei mevrouw Suikerboon en wreef zich slaperig de oogen uit.

Maar in de kamer was geen Jantje. De knickers rolden evenwel nog immer door. Kon het dan mogelijk hagel wezen? Dansten er hagelkorrels tegen 't vensterglas? Vlug liep mevrouw naar 't raam om te gaan kijken, en daar zag ze... Jantje, en, half achter hem, zoowaar Marietje staan. „Foei,” knorde ze, zoodra de kinderen binnen waren. „Wat ben je weer lang weggebleven, Jan!” Haar gezicht klaarde echter heelemaal op, toen Jan van onder zijn duffelsche jasje den grooten zak met krenten te voorschijn haalde, dien mevrouw Peuleschil hem meegaf, en dien hij, zelfs op zijn reizen door het luchtruim, aldoor stijf tegen zich aangedrukt gehouden had. „Nu ga ik daadlijk honderd olieballen bakken!” riep ze. „Ga jij gauw je vader roepen, Jan. Die zit boven op zijn eigen kamer met zijn neus in de boeken, maar als hij hoort van olieballen komt hij wel. Marietje Peuleschil mag vast de tafel dekken, als ze tenminste ook graag olieballen lust.”

„Heerlijk, heerlijk!” riep Marietje, en ze klapte in de handen van plezier.

Honderd olieballen — en vier menschen — dat is goed geteld voor ieder vijftwintig, niet? Maar vader kreeg de allergrootste, Marietje Peuleschil de kleinste uit de pan. Hij leek ook wel een groote, dikke reus, en zij was nauwelijks twee turven hoog, een echte ukkepuk!

Toen de laatste oliebol verdwenen was, was 't bedtijd.

„Je kunt niet naar huis. Je moet blijven logeeren, Marietje,” zei mevrouw Suikerboon, zoodra de tafel afgenomen was.

„Dan mag je een hantsop van mij aan!” juichte Jantje, en sprong als een dolleman de kamer door.

Zoo gebeurde het. Mevrouw Suikerboon bracht het tweetal zelf naar boven, gaf ze elk een lepel schuimend dropwater en een heete kruik, en stopte ze tot aan de kin onder de dekens. „Wel te rusten, Jantje en Marietje! Slaap maar gauw!”

En slapen deden ze als rozen, terwijl mijnheer Suikerboon met kaplaarzen aan,

een lantaarn in de eene hand, een spa in de andere, zich door Jantje's tunnel heen een weg baande naar Marietje's woning om mevrouw Peuleschil gerust te stellen, dat haar dochttertje in veiligheid was.

Waar was de sneeuw den anderen morgen? Verdwenen — of ze weggetooverd

was! De regen stroomde langs de ruiten; de wind loeide door den schoorsteen: „Oe . . . hoe . . . hoeoeoe!”

„Storm uit het Zuid-Westen,” zei mijnheer Suikerboon aan het ontbijt. „We moeten Marietje aanstonds thuisbrengen, Jantje, anders neemt de wind haar mogelijk mee de lucht in — zoo'n peuleschil is maar zoo licht!”

Met gebogen hoofden worstelden ze tegen den storm op, die ze den regen recht in het gezicht joeg, aan hun kleeven rukte en ze den adem schier benam, zoodat ze zich telkens om moesten keeren om even uit te blazen.

„Heb jullie het gehoord?” vroeg ze een boer, die van het dorp kwam. „De haan is van den toren afgewaaid. In 't land van Hendriks ligt-ie. Dat heeft vannacht de storm gedaan.”

Marietje Peuleschil keek Jantje aan, en hij Marietje. Zij wisten beter, maar ze zeiden niets — ze hadden toch den haan beloofd te zwijgen? En ze bewaarden hun geheim toen een paar dagen later Bernard Peuleschil, wien de baard nog altoos in de keel zat, uit den tuin kwam met iets, dat hij voorzichtig droeg in beide handen. Van ver begon hij al te spreken met zijn grove stem.

„Raad nou eens! Daar kruipt Tim te voorschijn van achter 't oude steenen muurtje, dat door den laatsten storm zoo afgebrokkeld is. Hij heeft zeker een steen op den rug gehad, want kijk jullie maar: zijn schaal is gebarsten. Kou heeft de stumper ook gevat: hij heeft een stijven nek.”

„Atsjie! Atsjie! Geef hem een klontje!” schreeuwde Lorre. „En trek Turk maar aan zijn staart!”

Ze gaven hem sla, dat smaakte hem beter, en zetten hem dicht bij het vuur. „Daar ontdooit hij wel,” zei Bernard hoopvol, en Turk moest grommende zijn warme plaatsje afstaan, en ook de zwarte Miep werd van haar geliefkoosd plekje weggejaagd. „Mau! Wauw!” Wat was ze boos! Haar oogen schoten vonken, en haar staart werd eens zoo dik als eerst.

En als het nu nog maar gebaat had! Doch Tim zijn hals bleef stijf, ondanks de hitte van het vuur, ondanks 't koud-water-verband, dat mevrouw Peuleschil er 's avonds omdeed.

„Au-wau, mevrouw,
't Is ook geen kou,
't Was Jantje Suikerboon z'n touw!”

krijschte Miep, terwijl ze in een dolle bui — ze voelde de komst van de lente in haar botten, en daar werd ze altoos zenuwachtig van — de trappen op en af tegen de gordijnen opvloog. Maar mevrouw Peuleschil verstond helaas geen kattentaal.

